

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 162/05-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť M., s. r. o., S., zastúpenej advokátom JUDr. J. K., Ž., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M., s. r. o., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005 o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2005 (doplnená na základe výzvy ústavného súdu 16. mája 2005) doručená sťažnosť M., S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. K., Ž., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005.

Sťažovateľka uviedla, že 11. júna 2002 podala na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „krajský súd“) žalobu o ochranu proti nekalej súťaži z dôvodu porušovania obchodného tajomstva. Na základe toho krajský súd čiastočným rozsudkom č. k. 19 Cb 185/02-148 z 23. mája 2003 rozhodol tak, že konanie v časti o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa uzavierania kúpnych zmlúv ako kupujúci s obchodnými partnermi sťažovateľky zastavil a žalobu o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa uzavierania kúpnych zmlúv ako predávajúci s obchodnými partnermi sťažovateľky zamietol. O zvyšnej časti návrhu sťažovateľky mal krajský súd rozhodnúť v konečnom rozsudku. Proti čiastočnému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 5. júna 2003 odvolanie, ktoré doplnila podaním z 24. júna 2003. O odvolaní rozhodol najvyšší súd 22. februára 2005 rozsudkom sp. zn. 1 Obo 182/03 tak, že čiastočný rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľka tvrdila, že najvyšší súd sa vo svojom rozsudku nevysporiadal so všetkými otázkami týkajúcimi sa obchodného tajomstva a odôvodneniu vlastného rozsudku sa venoval len v nepatrnej miere. Toto odôvodnenie podľa nej pozostávalo zo zhrnutia doterajšieho priebehu konania a zo všeobecných konštatovaní z oblasti pozitívneho práva. Sťažovateľka v tejto súvislosti uviedla, že *„rozsudok najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 182/03 len vyhodnotil obsah samotného napadnutého rozsudku krajského súdu, právnej argumentácii sťažovateľa nevenoval žiadnu pozornosť a nijakým spôsobom sa s ňou nevysporiadal“*. Sťažovateľka ďalej dôvodila tým, že podľa jej názoru najvyšší súd nedodržel ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odôvodnenie jeho rozhodnutia neobsahovalo všetky náležitosti, ktoré zákon stanovuje. Taktiež uviedla, že najvyššiemu súdu možno vyčítať fakt, že pri preskúmvaní čiastočného rozsudku krajského súdu uplatnil arbitrárny postup namiesto toho, aby sa riadne vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľky. Sťažovateľka v rozhodnutí najvyššieho súdu vidí prejavy svojvôle, čo je podľa jej vyjadrenia v rozpore so základným právom zaručeným v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby po preskúmaní jej sťažnosti vo veci rozhodol ústavný súd nasledovným nálezom:

„1. Základné právo spoločnosti M., s. r. o. na spravodlivé konanie a na súdnu ochranu, vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd bolo rozsudkom č. k. 1 Obo 182/03 Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. 2. 2005 porušené.

2. Rozsudok č. k. 1 Obo 182/03 Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. 2. 2005 sa zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný uhradiť spoločnosti M. trovy konania pred Ústavným súdom vo výške 5.302,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti sťažnosti vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jej odmietnutie.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Zo sťažnosti, ako aj jej príloh ústavný súd zistil, že krajský súd čiastočným rozsudkom č. k. 19 Cb 185/02-148 z 23. apríla 2003 rozhodol o návrhu sťažovateľky tak, že konanie v časti o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa uzavierania kúpnych zmlúv ako kupujúci s obchodnými partnermi sťažovateľky nachádzajúcimi sa v databáze dodávateľov na rok 2001 zastavil a žalobu o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa uzavierania kúpnych zmlúv ako predávajúci s obchodnými partnermi sťažovateľky nachádzajúcimi sa v databáze dodávateľov a odberateľov na rok 2001, a to do 30. júna 2004 zamietol.

Proti čiastočnému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 5. júna 2003 odvolanie, ktoré doplnila 24. júna 2003. V ňom argumentovala, že krajský súd po právnej stránke nesprávne posúdil danú vec, pretože pod pojem obchodného tajomstva nesubsumoval všetky sťažovateľkou uvádzané skutočnosti, ktorých ochrany sa domáhala. Sťažovateľka namietala, že to, čo treba považovať za obchodné tajomstvo, je podľa ustanovenia § 17 Obchodného zákonníka závislé od vôle podnikateľa. Ten v konečnom

dôsledku rozhoduje o tom, čo všetko sa dá v tejto súvislosti považovať za obchodné tajomstvo. Podľa vyjadrenia sťažovateľky obchodné tajomstvo predstavujú všetky tie skutočnosti, pri ktorých existuje podnikateľov objektívny záujem, aby ostali utajené. Z uvedených dôvodov sťažovateľka odvolaciemu súdu navrhla, aby tento čiastočný rozsudok zmenil v tom zmysle, že žalovanému by prikázal zdržať sa uzavierania kúpnych zmlúv ako predávajúci s obchodnými partnermi sťažovateľky nachádzajúcimi sa v databáze jej dodávateľov a odberateľov na rok 2001, a to do 30. júna 2004. O odvolaní sťažovateľky rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005 tak, že čiastočný rozsudok krajského súdu z 23. apríla 2003 potvrdil.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení namietaného rozsudku vysporiadal so závermi krajského súdu obsiahnutými v čiastočnom rozsudku sp. zn. 19 Cb 185/02 z 23. apríla 2003. Najvyšší súd uviedol, že vzhľadom na žalobný petit sťažovateľky rozhodol krajský súd čiastočným rozsudkom, a to len o uložení povinnosti žalovaného zdržať sa konania. Z uvedeného dôvodu krajský súd viedol dokazovanie zamerané na preukázanie pojmových znakov obchodného tajomstva podľa ustanovenia § 17 Obchodného zákonníka, ako aj na preukázanie pojmových znakov skutkovej podstaty nekalej súťaže podľa ustanovenia § 51 Obchodného zákonníka.

Podľa ustanovenia § 17 Obchodného zákonníka predmetom práv patriacich k podniku je aj obchodné tajomstvo. Obchodné tajomstvo tvoria všetky skutočnosti obchodnej, výrobnnej alebo technickej povahy súvisiace s podnikom, ktoré majú skutočnú alebo aspoň potenciálnu materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu, nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné, majú byť podľa vôle podnikateľa utajené a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečuje.

Podľa ustanovenia § 51 Obchodného zákonníka porušovaním obchodného tajomstva je konanie, ktorým konajúci inej osobe neoprávnene oznámi, sprístupní, pre seba alebo pre iného využije obchodné tajomstvo (§ 17), ktoré sa môže využiť v súťaži a o ktorom sa dozvedel: a) tým, že sa mu tajomstvo zverilo alebo inak stalo prístupným (napr. z technických predlôh, návodov, výkresov, modelov, vzorov) na základe jeho pracovného

vzťahu k súťažiteľovi alebo na základe iného vzťahu k nemu, prípadne v rámci výkonu funkcie, na ktorú ho súd alebo iný orgán povolal, b) vlastným alebo cudzím konaním priečiacim sa zákonu.

Najvyšší súd v rozsudku konštatoval, že krajský súd vykonal dôkaz predložený sťažovateľkou, a to databázu jej obchodných partnerov, teda dodávateľov a odberateľov na rok 2001. Vykonaním tohto dôkazu dospel krajský súd k záveru, že predložený sumár údajov netvorí obchodné tajomstvo, keďže tieto údaje sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné a dajú sa zistiť aj z obchodného registra Slovenskej republiky prístupného na internetovej stránke. Proti rozhodnutiu krajského súdu však sťažovateľka podala odvolanie, pričom argumentovala, že toto rozhodnutie krajského súdu je v príkrom rozpore s tradičným chápaním pojmu obchodného tajomstva. V tej súvislosti uviedla, že nie je rozhodujúca forma, ale prejav vôle podnikateľa na tom, aby určité skutočnosti ostali utajené a že v jej prípade ide o obchodné tajomstvo. S týmito skutočnosťami, ako aj s vyjadrením žalovaného k odvolaniu sťažovateľky sa v odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd vysporiadal.

Najvyšší súd čiastočný rozsudok krajského súdu potvrdil, pričom vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je ochrana sťažovateľky pred nekalou súťažou z dôvodu porušovania obchodného tajomstva. Pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia pritom neopomenul zaoberať sa tak tvrdeniami sťažovateľky, ako aj žalovaného. Právne úvahy najvyššieho súdu sa opierali o ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa vymedzenia pojmu obchodného tajomstva a jeho porušenia. Najvyšší súd v závere rozsudku konštatoval, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za vecne správne, pretože skutočnosti uvádzané sťažovateľkou a jej prejav vôle zachovávať ich v utajení nevykazovali pojmové znaky obchodného tajomstva z dôvodu, že boli bežne dostupné.

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal

a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa názoru ústavného súdu rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005 spĺňa parametre zákonného rozhodnutia v danej veci. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že od všeobecného súdu nie je možné spravodlivo očakávať, aby zákonom požadované atribúty tvoriace v konečnom dôsledku odôvodnenie rozhodnutia, boli presne separované v takom poradí, ako ich predpokladá zákon. Dôležité je, aby všeobecný súd pamätal na všetky náležitosti zákonného odôvodnenia a tieto pri jeho tvorbe prakticky aj aplikoval. Výsledkom dodržania zákonných ustanovení by malo byť presvedčivé a preskúmateľné rozhodnutie. Na základe toho dospel ústavný súd k záveru, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu vrátane svojho odôvodnenia takým rozhodnutím nepochybne je.

Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 50/04 konštatoval, že „právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, Ústavný súd Slovenskej republiky nemá dôvod doň zasahovať“.

Z rozsudku najvyššieho súdu teda nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery najvyššieho súdu bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a listiny.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že príčinná súvislosť medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 182/03 z 22. februára 2005

a namietaným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny nie je daná, a preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2005